

A fizető uta\$

Monsieur Tissotin sohasem járt a Bahamákon, pedig megtehetette volna. Hawaiiion sem, az Antillákon sem, Kubában sem és még ezeregy helyet tudott volna felsorolni, ahol még gondolatban sem. Harmincöt évesen, szépen, fokozatosan döbbsent rá, hogy soha, semmit nem akart igazán átélni, megkóstolni és megszerezni; ezeket csak az élet, az ő élete hozta magával; sohasem akart a saját kezével egy kicsi lángot gyújtani, hogy legalább a kihunyását lássa annak, ami csak az övé.

Jérome Tissotin gazdag volt. Ebből fakadóan elfoglalt, és amikor egy estén, bűdös tankhajói valahol szántották az óceánokat, és jachtjai szelték a kék lagúnákat, melyek egyikén sem volt ott ő maga, monsieur Tissotin mosolygott és csomagolt. Csak a leg-szükségesebb dolgokat.

Végtére is, ahogy most felidézte az elmúlt hónapok eseményeit, ő maga nem tett semmit. Csak végre akart. Igazán akart. Mindig több ajtó nyílt meg előtte, mint amennyi a háta mögött becsukódott, számára semmit nem jelentő kártyái mozgattak bankokat és embereket, köszönetet nem várva adott és adott, míg azon a napon a legfontosabb ajtó nyílt meg előtte. A legfontosabbak várták őt, Jérome Tissotint.

Jérome Tissotin pedig néhány kártyát tett az asztalukra.

– A Holdra akarok menni – mondta.

\$ És Jérome Tissotin ült egy sohasem látott, egészen szokatlan hajóban, mint szalagok közé gyurmázott gombóc. Lány volt, formázható és semmit nem tudó. De élt. Most élt igazán. Azt hitte, a földi emlékek eltávolodnak. Jön az egyhatod gravitáció, talán tudat alatt a saját életének tagadása, a mások kezében tartott fizikai léte. Odalent, a Földön még tisztán hitte, hogy ebben az eszméletlen száguldásban eltávolodnak a dokkjai, kikötői, hajói, kinyílik, mint egy úrvirág a páncélüvegek mögött, melyeken keresztül nem fog látni semmit.

És csakugyan nem látott semmit. A Space Shuttle gépe nem tagadta meg önmagát. Előírászerűen belepréste Tissotint a kagylóülésbe (ami alkalmasint nem haladja meg a kétszázezer amerikai dollárt, mert meglehetősen kényelmetlen volt), s amint a hordozórakéta levált és a torlósugarak testbe hatoló üvöltése elenyészett, Tissotint beleröpítette az emlékeibe, amelyeknek most semmi értelmét nem látta. Egyéb ésszel fogható tevékenységet nem találva egyre csak számolt.

A speciális vattával bélelt kevlárcsíkok, melyek az ülésben tartották súlytalan testét, körülbelül hetvenezerbe kerültek. Természetesen ez nem az ő pénze, olyan értelemben nem, hogy nem az áruházban vásárolta. Az ő pénze tette lehetővé, hogy ez neki kijár. Adott, sokat adott, és ezt kapta. A négy ingó-lebegő sisak ott előtte darabonként húszezer. (Tissotin először érzett megbotráncozást, hiszen egy autóversenyzőé minimum harminc, és azért a Föld légkörén túl mégiscsak átértékelődnek a dolgok!) Ez a szekuritüveg, amelyen át nem látott semmit, a dupla sugárvédő bevonattal nagyjából kilencvenezer. Ennyiért elbocsáthatta volna Emerique Tash-t, kedvenc pilótáját, de Emerique-nek négy gyermeke van, úgyhogy marad.

Istenem, mi lenne, ha ő nem térne vissza! Nem önmagát sajnálta, extrém öngyilkosságnak is fel lehet fogni a gazdag ember hisztériáját, de már elhelyezte a maga kis katonáit a Föld minden szegletében, és nekik enniük kell, élniük, játszaniuk, szeretniük, és mindezt megfizetniük... És ő most kilökte-kilöketve, saját akaratából száguld az éjszakai égbolton világló Hold felé egy klausztofóbia-elleni tablettával a gyomrában. A tableta négyezer, de persze nem ugyanaz a négyezer. (Az a négyezer egy magyar grafikusé, akinek a képe most Imola Grant lakását díszíti. Ajándékba kapta valamikor, valamiért.) Az öltözéket nem számolja, egyébként sem azért van itt, hogy számok, dollárok kavargjanak a fejében: tiszta, kicsi életnek akarta érezni magát, aki a Kozmosz hideg vákuumában száguld, mint ahogy gondolatban már annyiszor megtette otthon, a Földön. De ott mintha nem lett volna hová.

Ez a négy sisak ott előtte... Benne négy emberi agy, parancsukra nyolc kéz mozdul. Nyolc szem figyel. Nyolc megfizetett szem. A fobia elleni tableta hatása múlni látszott, Tissotint sírás kerülgette. Csak jött felfelé, jött, ő ott hátul a pótülésen semmit nem tudott, csak élményre vágyott, és ott, előtte az a négy ember éppen most ég a feláldozhatóság tüzeiben, de még megteszik, amit az elképzelhető totális vég előtt lehet.

Egyetlen pillanatra uralta el Tissotint a vágy: visszacsinalni mindent, megfordítani, semmivé tenni a száguldást, ami érezhetetlen, de tudott volt. Aztán erőszakot véve az elméjén visszakanyarodott, csak a pillanatnyi realitásra koncentrált.

A gyomra elkészült. Valahová, ahol azelőtt a helye volt.

– Jól van, Tissotin?

A rádió hangja volt. Ott benn, a saját sisakjában.

– Jól – mondta a hangnak.

Az a négy gubó-sisak, benne a fejekkel, ott ingott előtte.

– Mert hogy nem szólt semmit. Nem akarunk egy hullát szállítani a Holdra. Maga hány kiló?

– Hetvenhat – lökődött ki Tissotin száján. Bele a sisakba. A sisak bűdös volt, testének szaga feláramlott talpától a feje búbjáig. Rosszul viselte.

– Most számoltunk éppen – zúgott a sisakjában a hang. – Találgattunk, hogy maga kiszámolta-e.

Tissotin mintha nem tudott volna visszajönni.

– Mármint a szállítási költségeket – magyarázta egy másik hang a másik sisakból. – Kilonként.

Iszonyatos kiejtése volt. Tissotin minden kiszolgáltatottsága ellenére felháborodott, de ez az érzés itt és most annyi volt, mintha magát a Jupitert piszkálnák meg egy gombostűvel.

– Ki beszélt az előbb? Én francia vagyok.

– Tudjuk – zúgott az első hang. – A maga angol kiejtése legalább olyan, mint Gordon franciája. Szörnyű.

– Melyikük Gordon?

A bal hátsó bölcseből felnyúlt egy kesztyűs kéz. Tissotin tudta, hogy csak ennyit fog látni belőle, semmi többet. Az arcát sem.

– És Tim, melyikük? O'Brian.

O'Brian volt a bal első.

– Hardvers?

Jobb első. A negyedik, a hallgatag ember Takamura.

– Majd csak kitesszük magát – hallotta a Hardvershez tartozó hangot –, és esetleg találkozunk otthon, a Földön. Tudja, hogy én mennyibe kerültem magának? Négy-százötven milliójába.

Tissotinak mintha nejlont húztak volna az arcára, mintha még verejtékezni is képtelen lett volna. Először szemlélte meg a kerek ablakkeretet, és mögötte, odakint felfedezte a halovány fénypontokat, amelyek kicsi, fénylő bogarakként kószáltak az ismeretlen félelmetességben, és gyilkos sugárzásuk ellen soha, semmi emberi védelem nem létezhet, mint az ő fizetett sisakja, a fizetett, sugárvédő ablaka, és ha jó mélyen, igazán leereszkedett a lelke kiépített, megfizetett kútjába – maga a halál.

– Ez csakugyan nem jól van, Tim.

– Jól vagyok – szólalt meg Tissotin a bűdös öltözékben. – Tudom, hogy maguk mennyibe kerülnek nekem. – Még el is mosolyodott a plexibúra alatt. – De maguk tudják-e, hogy én mennyibe kerülök maguknak?

Egy kis csend lett előtte a négy sisakban. Aztán...

– Hát, ez hülye!

Tissotin ezt nem hallotta, aztán mégis úgy döntött, hogy meghallja. Végül is ez csak egy szó, betűk összerakása.

– Ezt Miki Egér mondta?

– Én voltam, Tissotin. Gordon.

– Jó – mondta Tissotin. A négyezer oldalas szerződésnek természetesen nem emlékezhetett minden apró kitételére, de nemigen tartalmazott olyasmit, ami alapján ezért a kijelentésért egy centet is levonhattak volna Gordon járadékából. A látása kiélesedett és látta a csillagokat, az igaziakat, engedte, hogy elhatalmasodjon rajta az érzés, hogy nincs már Föld, nincs már légkör, védtelen és szabad, és igazán ott van közöttük. Mint ahogy a gondolatok vonatát szándékosan kisiklatva egy egészen más, szokatlan pályán száguld az emberi, megfoghatatlan lélek; forognak, zúznak a kerekei; és csak el... messze..., valahová fölfelé! Repülővé válni, áttörni azt a bizonyos felhőréteget és a felbukkanó fej hatalmas szemekkel szemlélhetné a csodát, ami ott, fent van...

– Én megmondtam – hallotta a sisakban Gordont.

Tissotin rádöbbsent, hogy hangosan beszélt. Nem baj. Egy hülyétől, egy pénzes hülyétől el lehet viselni.

– Hát akkor ezt nézze meg!

Tissotin ablaka világosodni látszott, és a világosság előbb pici szeletet vett el az ablak köréből. Aztán kicsit többet. Kúszott befelé az ezüst gömb; lopott, egyre lopott a kerek üvegből; eljutott a feléig, míg Tissotin felfogta, hogy mit lát. A Holdat látta, de a megnevezés elsikkadt – a plexi kissé barnássá tette a színét, de Tissotin tudta, hogy ez az igazi! Kráterzemecskéivel, láncával, tengereivel a Hold most úgy tárta fel magát a Nap áldott fényében, ezen a kicsi, ember-készítette ablakon át, hogy Tissotin sírt. Könnyeinek szaga összekeveredett az egyéb szagokkal és a Hold csak jött és jött: máris arcába lebbentette tapadós porát, máris a szívét verte breccsa-szikláival, éles horizontja vonalat húzott a megszokott és szokatlan között. Jelentőséget nyert a súlyos és súlytalan, és Tissotin sírt. A könnyek súlya két gramm lehetett, de ez nem külön költség, hiszen magából Tissotinból származott: magában hozta, és most megvált tőle. És most el fog szállni, és be fog épülni földbe-vízbe-levegőbe, mint Szent Péter három fillérje.

És órák teltek el. Tissotint elfoglalták a gondolatok, amelyek légies lánctalpakként gyűrték maguk alá, közben hallgatta Gordonék vidámra forduló beszélgetését. A Hold

ott forgott mellette, meztelenül és gyönyörűen; ez a minden képzeletet felülmúló ruhátlanság eszébe juttatta, hogy hosszú ideje először kaphatnák azon, hogy üres a zsebe.

És a Hold csak volt; ott volt, ezüst testrészei belesüppedtek a Kozmosz koromfekte sivatagjába – élet az életben és halál a halálban. Hardvers és O'Brian hangjai megnyugtatták, biztonságérzetet kölcsönöztek, mégis higanyszájként emelkedett benne a feszültség. Várt.

– Felkészült, Mr. Tissotin?

Felkészült. Mire? – Igen – mondta, de az egyik gubó-sisak máris ott lebegett mellette, a hozzá tartozó testtel. Gordon volt az. Egy kerek nyílás csúszott félre, és Gordon székestől áttolta a szűk leszállóegységbe, ahogy ezt már annyiszor elgyakorolták, csak akkor éppen nem Gordon volt ott. Itt már nincs kiszállás, a show-nak mennie kell tovább. Tissotin kompaktlemez volt, lekötött szárnyú madár – nem intett, nem búcsúzott, és nem szólt semmit, amikor a zsilip rázárult.

Viszlát Gordonék, O'Brian, négy sisak! Vár a Hold.

A leszállóegység elszakadt a hajótól. Tissotin nem érzett egyebet, mint egy liftet, mely túl sokáig süllyed, aztán mintha elkésett volna a földszintnél, túl gyorsan fékez.

És órák teltek el. Itt nem volt ablak. Saját vízióira támaszkodott; egyszerre minden hiányzott és mégsem hiányzott semmi. Végtelen béke volt. Tudta, legalábbis belenyugodott, hogy talán sohasem fog hazatérni, de ezt már beleírta egy tavalyelőtti naptárba, amit valószínűleg kidobott. Csak a most volt, a jelen pillanat: a teste szaga, a beszűkült, egyetlen történésre irányuló félelem, és a halálközeli, transzcendentális felszabadultság. A lebegés utánózhatatlan érzete, ahogy önként, szép óvatosan megszabadult a testét rögzítő kevlárszalagoktól. És várakozott. Nem sokáig. A kerek nyílás a falon feltárult (önnön keze húzta meg azt az ismert, betanult fogantyút), és ráömlött a Nap földöntúli fénye, amint a felkavart holdpor lassan ülepedni készült odakint. Aztán a fény kissé elhalványodott: eltakarta egy bebújó gubó-sisak.

– Üdvözlöm a Holdon, Mr. Tissotin. Jöjjön, kihámozom innen.

Tissotin hagyta. Ez a „hámozás” cirka félmilliójába került, beleértve azt a negyvenötven méternyi utat, ami most a holdbázistól elválasztotta őket.

– Erre jöjjön – hallotta a sisakjában a hangot, és Tissotin felröhögött – nincs rá jobb szó – röhögött – „erre jöjjön, nehogy másfelé, nehogy eltévessze a kocsifeljárót!... Csak arra, amerre az ünnepi kivilágítás vezet, hiszen látja a többi vendég autóját is, szóval csak erre, erre...”

– Rosszul van? – hallotta a sisakban.

– Rosszul.

Az unalomig tanulmányozott képek hamisnak tűntek a valós holdsivatag ezüst látványának tükrében. Tissotin izmai összerándultak, amint a másik emberbe kapaszkodva, egyhatodnyi súlyával kínlódva libegett a holdbázis zsilipkapuja felé. A modulatai eltúlzottak, földhöz szokottak voltak, képtelen volt lazítani, pedig tudta, hónapokig sulykolták belé. De ez a fény, a csizmáján át is érzett másik föld kisiklatta a gondolatait. Egy kráteroldal meredek falában három hatalmas üvegablak. Mögötte mozognak valakik, már várják. Oldalt egy kisebb fémajtó. Egy széf páncélajtaja.

És lebegés. Tissotin hadonászott, hátán hatalmas doboz. Lényegében ő maga volt benne a dobozban. Ügyelt, hogy ne kapaszkodjon az őt kísérő ember gégecsöveibe és vezetékéibe. Felnézett, de nem látta a Földet. Igazából nem látott semmit. Vezetője jelzett a karjával. Tissotint maga után vonszolva megvárta, míg félrecsúszik a fémajtó, aztán bent voltak a zsilipkamrában.

Aztán ez az ajtó becsukódott.

Ötmillió dollár, plusz szállítási költség, aminek itt, a Holdon semmi értelme.

\$ Tissotin fellélegzett. Nagyot sóhajtott, amint leemelték a sisakját, és a ruhájából is kihámozták. A négy ismert arc ott volt előtte.

– Üdvözlöm a Holdon, Mr. Tissotin – szólta Kee Andersson. – Jelenleg minden földi lap címdalán az ön képe látható.

Tissotin megszorította a feléje nyújtott kezét.

– Az öné és Neil Armstrongé többet szerepelt ezeken a „címlapokon”.

– Ő Irene Ferguson – penderítette elő Andersson a vörös hajú, kíváncsi szemű lányt. – Nekünk csak Suisui.

– Ismerem magát – mondta Tissotin. – Remélem, az egész emberiség nevében beszélek. De ne pusziljon meg, mert büdös vagyok.

– Mi az Ikrék vagyunk – mutatkozott be személyesen az az ember, akit a földön csak úgy ismertek, mint a National Geographic Number One-ját. – Ő pedig a mi Einsteinünk itt, a Holdon. George Watson. Én hasonlítok Einsteinre, ő viszont nagyon távoli rokona, ha úgy vesszük. Apropos, személyesen is megköszönjük az adományait, Mr. Tissotin. Maga nélkül...

Aztán Tissotin hat órát aludt egyvégtében.

\$ – Ki akarok menni – mondta, amikor felébredt.

Kee Andersson sűrű kefehajával egy inkubátor fölé hajolt, mellette egy félig elfogyasztott tubusos valami. A vörös hajú Suisui egy szűk benyílóban, állva zongorázott valamiféle billentyűkön, ránézett, ahogy beugrált közéjük.

– Ez nem lehetséges – szögezte le Andersson, és Tissotin tudta, hogy a működő monitorok és billentyűk mögött ő maga van, a fizető utas, és mindenki vigyáz mindenre. Jelenleg, ha figyelmen kívül hagyjuk a gravitációt, a Földet a Holddal a pénz köti össze. Az ő pénze.

Suisui ujjai boszorkányos gyorsasággal jártak a billentyűkön.

– Nem mehet ki. Nem lehetséges – ismételte meg Andersson. – Hiszen azt sem tudja, hogy voltaképpen hol van.

Tissotin pedig tudta. Holdutazásra vágyott, és néhány élményen már átesett. De most egy tengeralattjárón szívta a többszörösen visszacirkulált levegőt. Csövek, fémfalak vették körül, megérinthetetlen gombok, villogó műszerek. A kozmoszba vágyott, és nem birtokolni, uralni akarta a minden dolgok eredetét, csupán megérinteni, vagy csak közelebbről vetni rá egy pillantást. Ehelyett egy bányában rostokol, egy eldugult metróalagútban, a föld alatti, titkos képtárban, ahol egyszer elromlott a biztonsági rendszer, és Coleman, örökös bizalmasa szabadította ki...

És Tissotinnek erőltetnie sem kellett, hogy a hangja határozott legyen.

– Tudom, hogy a Holdon vagyok. És ki akarok menni.

Az Ikrék kidugták a fejüket az ajtajukon, Suisui keze megállt a billentyűkön, amint Andersson leintette. Most a kapcsolat megszűnt a Földdel.

Andersson hátrafordult a székével.

– Megmondaná, hogyan gondolja?

Tissotinnek már feltették ezt az ismerős kérdést. Azon a fontos helyen, ahol mindeható kártyáit letette arra az asztalra. Most is csak ugyanazt tudta válaszolni.

– Úgy, hogy megfizetem – mondta.

SA Nullarbor Alapítványnak folyósított járadék összege harminc százalékkal csökkent, amikor Tissotint kiszilipelték. Beszélte Anderssonnak az extrém öngyilkosságról, ezen mindketten nevettek, s amint Suisui ujjai megálltak a billentyűk fölött, megszületett a megoldás. És kívül volt, a holdport gázolta, hátán, karjain és lábain a megfelelő szerkezetekkel és szerelékekkel.

Jérome Tissotin ugrált a Hold mindenségében. Föl és le, föl és le; egyre távolodott Anderssonék bányájától; húszméternyire kezdte érezni csak, hogy mennyire egyedül van. Szökelt tovább. A szkafinder (Suisui bejáratott öltözéke illett rá leginkább) mint egy befőttesüveg, fölötte éles fényű csillagokkal beszórt feketeség, és zavarta, hogy a sisak nem követi a fejmozdulatait. Csak úgy benne volt, mintha az öltözék vinné. Az öltözék, összes kábelével fontra átszámítva...

Beszűkült a látása, ezzel párhuzamosan az érzékei felerősödtek. Felröppent, és visszahullott a porba. Az az úrbéli fény, ami a Napból származott és körülvette, valami emberen túli erőt adott. Elméje átesett a holtponton, átbukott a vágy és a realitás horizontján valahol, valahová. Lehajolt, nehézkesen és mégis szabadon: ujjai közé vett egy darabot a lábai előtt heverő Holdról, de nem érezte: istenem, nem érezte, hogy a kezében tartja! A Föld úrbéli képe ott fénylett mögötte; egész testével meg kellett fordulnia, hogy lássa. A kis regolitdarab kihullott a kesztyűjéből és Tissotin továbbszökelt, egyre tovább a holdport simogató, gyilkos fényben. A por felszállt és lassan visszahullott mögötte, de Tissotin ezt nem látta. Megfürdette a ruháját a kis kráterek homlokáról visszaverődő fényben, eltűnt egy kis dómusz mögött, aztán felbukkant a másik oldalon, mint egy idegen, sérülékeny kreatúra egy idegen ezüstvilágban.

Az adrenalin nem cseppenként jött, nem fokozatosan: hordónyi zúdult az idegpályáira, összefogta, megszorította, mint egy sötét kéz, amely a vágyott ismeretlenségből nyúlt felé, de ez csak vicc volt, félelemkeltés, és a kéz tudta, milyen boldog lesz Tissotin, amint elengedi. Mélységes-feketén és ragyogó-ezüstösen ölelte, szorította.

És egyszerre elengedte. És Tissotin boldog volt. Még! Még! A szíve dübörgött, a szeme falta a látványt.

Kíváncsi lett, hány óra lehet. Megszokott mozdulattal emelte szeme elé a csuklóját a kis szerkezettel. Alatta egy kis kerek gombot látott. Igen, ezt egészen elfelejtette.

Megnyomta a gombot.

– ...stenit magának, Tissotin, válaszoljon!

– Igen – bökte ki Tissotin némi büntudattal a hangjában.

– Hol az istenben van? Miért nem kapcsolt vételre?

Tissotin körülnézett a homokdombok között, és ha agyonütik sem tudta volna megmondani, hogy hol van. *Hol?* A leghülyébb kérdés, amit életében hallott. Megkezdte a Bázist, és valahol mögötte. A Holdon.

– Megmondtam, hogy maradjon látótérben! Egy órája várjuk! – Andersson dühöngött. – Szüneteltetjük a földi kapcsolatot, minden magáról szól, a fene egye meg! Azonnal térjen vissza, bárhol bujkál! A saját nyomán visszatalál. Jöjjön, Tissotin, jöjjön, baseballütőt nem hoztam magammal, de a pusztá kezem is megteszi!...

Tissotin megfordult, arccal arrafelé, amerre a Bázist sejtette. Mintha Andersson máris a nyomában lihegne, hogy őt miszlikre aprítsa. Szökdécselt hátrafelé.

– Nézze, Andersson – kapcsolt adásra. – Bizonyára tanulmányozta a szerződést!

A távoli Nap úgy ragyogott, mint egy aranyból vert ötcentes.

– Magát fogom tanulmányozni, méghozzá belülről! – Andersson akkorát fűjt, mint egy elefánt. – Visszajön! Most!

Tissotin csak ugrált hátrafelé. Kezdte élvezni a dolgot.

– Tudja, Andersson – súgta a rádióba –, a Palomar-hegy negyvenkét százaléka az enyém. A Nullarbor Alapítvány az enyém. A HUBBLE II-ben ötvenegy százalékom van. Két működő műholdam visszatérésem után harminc százalékban a National Geographic-nak fog dolgozni. Van fogalma, hány szervezet és intézmény léte függ ettől? Biztosan nincs. Úgyhogy kinevethet, lehülyézhet, kitépheti a májamat, ha úri kedve úgy tartja, de ne *parancsoljon* nekem, érti? A fejük fölött kétszáz négyzetméternyi napelem feszül a pénzemért. Ez nem vonatjegy, nem hajójegy, itt nincs kiszállítás. Jelenleg az én számlámra beszélget, szeretném tehát a szöveget cenzúrázni. Ne *parancsolgasson* nekem!

Tissotin még ugrott egyet, de talpa nem ért talajt. Csak rúgott egy határozatlan, és a felszín a sisakjáig emelkedett. Aztán eltűnt felfelé, ahogy a szkafandere belibegett egy szűk lyukba.

Zökkenve leért és fölneézett. Derengő fény, és néhány csillagpont.

Most igazán megnyomta azt a gombot.

De semmi.

A gödör falán valahol följebb, egy kiálló kis kőhegyen méternyi vezeték lógott. Tissotin fellökte magát mintegy ötméternyire, és sikerült leszednie. De nem tudott vele mit kezdeni. Egyik vége rojtosra szakadt, a másikon egy csatlakozó lógott, amelyről nem tudta, hová való.

Várjunk csak – erőltetett nyugalmat magára Tissotin. Még mindig ugyanarra a fogaskerekre járt az agya. Egy ideig nemigen jönnek utána, hála az iménti önféjűségének. A Bázison egyelőre dühöngenek, teljes a hírzárlat, de az idő teltével megmozdulnak.

De mennyi ez az idő? Hány perc vagy óra kell ahhoz, hogy ráébredjenek a veszteségükre, ami akkor éri őket, ha ő nem tér vissza? Mennyi élettartalék van a hátán lógó nagy dobozban, elegendőt kapott-e a pénzéért?

A pénz meghátrál, aztán előremegy. Visszavonul, majd támad. Elegendő-e a hadserege? Fog-e engedelmessé másoknak, idegeneknek, ha elveszíti kedvenc tábornokát? Először fordult meg a fejében, hogy pénzért mennyi életet lehet vásárolni, irányítani, birtokolni és manipulálni, de csak most látta be, hogy ez visszafelé nem igaz. Az életet nem érdekli a pénz. Saját, változtathatatlan törvényei vannak, amelyeknek az élet boldogan engedelmeskedik.

Tissotin kezdte megérteni, hogy a feje fölött derengő nyílásnak bizony nem sok köze van ehhez. Izmaid megfeszítve fellökte magát. Bosszantóan közel került a kút pereméhez, de újra visszahullott. Az üreg falai túl messze voltak ahhoz, hogy kezével-lábával kitámasztva valahogy felmesterkedje magát; a sisak ablakára hulló port nehezen tudta lesöpörni a merev kesztyűvel. Egyre több port sodort le a falról, és ha olykor a hátára esett, erőfeszítésbe került, hogy újra talpra álljon. És nem tudta, hogy eközben tönkrement-e valami a hátán imbolygó dobozban. Egy giliszta volt egy szűk kémcsőben, és félt. Az odafenti csillagpontok hipnotizálták, elméje közömbössé vált és védekezően visszahúzódott. Aztán újra felcsapott benne az életerő lángja, megfeszített izmokkal tört felfelé, percekig vagy órákig, nem tudta, és az eredmény ugyanaz lett.

Az örökké tartó, rettegett némaság és vakság közelített Tissotin felé. Álomra vágyott, de csak lázas képek jöttek... a Hold képe a földi teleszkóp keresőjében... egyre közelebb és közelebb, apró kráterláncok és szinuszárcok között egy kis fekete folt, gombostűnyi, és egyre közelebb fókuszálva... egy beomlott, szűk lyuk fenekén feltű-

nik a saját mumifikálódott arca... Konfettieső a Wall Streeten... Színházak, tömeg... Tragikomédia egyetlen részben: írta, rendezte és a főszerepet játssza a mi Tissotin-ünk, de sajnós az egyetlen jegy az ön számára megfizethetetlen... Nem, Monsieur Tissotin nem ér rá, még az ön számára sem, most éppen a „Jöjjön értem, Andersson, kérem”-et gyakorolja egy megfelelő helyen... Van önnél egy húszméteres kötél? Nincs? Sajnálom, asszonyom...

És Tissotin tekergőzött a holdbéli kút alján, vastagon lepte a tapadós por. Aztán a félelem mégis lenyúlt érte, valahonnan felülről. Sisakját a falhoz támasztva térdelt, mint a megbüntetett gyermek.

\$ A holdbázis lakói ekkorra már túl voltak a hangulatok ezerféle változatán. Kimerültek szellemileg és fizikailag; a remény, a kölcsönös szemrehányások, a hajmeresztő ötletek mind-mind tettek egy kört közöttük, és a legrosszabb maradt. A félelem.

Teljes rádiócsend volt. Ennek kockázatát vállalniuk kellett. Andersson a zsilip-üvegnek támaszkodva, gondterhelten nézte a többieket. Suisui magába roskadva üldögélt, elfeledve, hogy mindeddig ő maga volt a vidámság a Föld holdbéli követői között. Az Ikek egymás mellé húzódva lesték a kép nélkül villózó monitort. A félelem befogta a szájukat, és lefékezte a mozdulataikat. Tegnap még egyikük sem sejtette, hogy egy egészen prózai tényező: a pénz lesz az, ami ilyen helyzetbe sodorja az emberi faj diadalmas küldetését.

Aztán Suisui megszólalt:

– Nézzék...

Andersson karba font kézzel várta az újabb ötletet. De Suisui nem órá nézett – valahová, mellé.

Andersson megpördült. Az ablakon túl, valahonnan oldalról beszökdécselt Tissotin szkaftere. Intett, hogy nyissák ki a zsilipet.

Mind a négyen a belső ajtóhoz ugrottak. A dekompressziós időt alig kivárva ránították be a csavargót, és szinte letépték róla a sisakot. Bezárták az ajtót.

Tissotin bent volt. Az ablakon kívül pedig ott állt valaki, vagy valami, pedig Tissotin minden kétséget kizáróan *bent volt*. A jelenés nyugodtan, alig mozdulva szemlélte az üvegen keresztül azt a négyet és Tissotint, akit oly boldoggá tett, amikor benézett abba az üregbe.

– Hogy minden kérdésüknek elébe vágjak – vigyorgott elgyötört arccal Tissotin –, új barátunk a Földre akar menni.

Andersson megkövült testtel állt, szemét le nem véve arról a valamiről. Aztán megmozdult az állkapcsa:

– Meg tudná mondani...

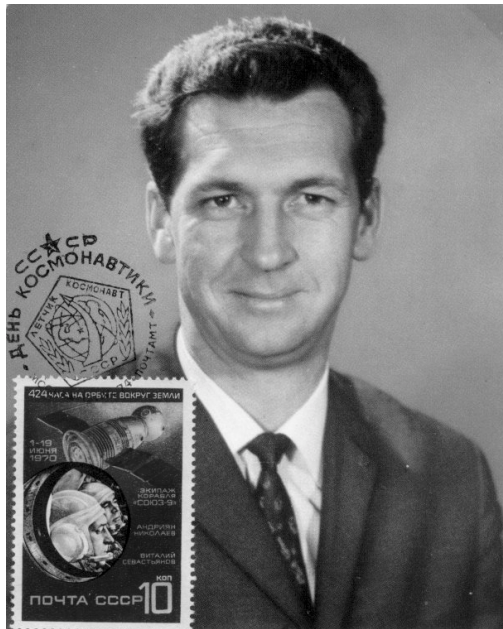
– Hogy hogyan gondolja? – Tissotin a kinti idegen felé fordult. Az valamivel lenyúlt valahová, és valamit feléjük mutatott.

Tissotin bólintott:

– Úgy, hogy megfizeti.



C. Conrad parancsnok, R. F. Gordon és A. L. Bean 1969. november 14-én indult az Apollo-12 fedélzetén 10 nap 4 óra 36 perces űrrepülésre. Conrad és Bean leszálltak a Holdra a Viharok tengerében.



A. G. Nyikolajev parancsnok és V. I. Szevasztyjanov (képünkön) fedélzeti mérnök 1970. június 1-én indult a Szozuz-9 fedélzetén 17 nap 16 óra 59 perces űrrepülésre. Repülési időtartamrekordot állítottak fel.



J. L. Swigert, J. A. Lovell parancsnok és F. W. Haise 1970. április 11-én indult az Apollo-13 fedélzetén 5 nap 22 óra 54 perces űrrepülésre. Április 14-én a Földtől 329.000 km-re felrobbant az egyik oxigéntartály, amely megrongálta az űrhajtórendszer műszaki egységét. Végül az űrhajósok 87 óra bizonytalanság után szerencsésen Földet érték.